No. 121. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag 10 October.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den October.

De Koning is heden zijn 69ste levensjaar ingetreden, zijnde geboren den 6den October 1773.

— Men wil dat de koning der Belgen in den loop dezer maand weder herwaarts zal komen, waarschijnlijk om de onderhandelingen nopens het handelverdrag weder op te vatten; de moeijelijkheden zijn echter van dien aard, dat men niet gelooft dat men het omtrent gewigtige punten eens zal kunnen worden.

— De heer *de Bourqueney* is tot fransch gezant bij de Porte benoemd; hij zou zich op het eind der maand naar zijnen post begeven.

— Naar men wil, zullen de beide kamers tegen het begin van December bijeen geroepen worden, en zou een der eerste wetten welke men haar zal aanbieden, de volkstelling als maatstaf der belastingen betreffen. Uit onderscheidene oorden des rijks heeft men weder berigt dat die telling steeds tegenkanting ondervindt of aanleiding tot ongeregeldheden geeft.

— Het *Journal des Débats* behelst weder een nieuw artikel tegen de ontwapening ter zee.

— De verantwoordelijke uitgever van den *National*, is tot vier maanden gevangenis en eene boete van 5000 frs. veroordeeld, wegens een artikel over de gebeurtenissen te Macon. Hij is deswege in cassatie gekomen.

— Reeds meermalen is er gesproken van bewegingen die in Spanje ten voordeele der gewezen regentes zouden beproefd worden; thans melden onze bladen dat zulks werkelijk het geval is. In den *Messager* leest men deswege het volgende:

» Tijdingen uit St. Sebastiaan houden het berigt, dat er een opstand in Navarre is uitgebarsten. De generaal *O'Donnell* heeft zich aan het hoofd van twee bataillons van het kasteel van Pampeluna meester gemaakt. De generaal *Ribero* hield zich nog in de stad met 300 man en de nationale garde staande. Eenige tegen *O'Donnell* afgezonden troepen hebben, naar men zegt, partij voor hem gekozen."

De *Moniteur parisien* voegt hierbij, dat de beweging in 't belang van de koningin *Isabella* en harer moeder ondernomen werd; dat een korps kavallerie uit Pampeluna was getrokken om het land te doorloopen, waar men zich ten voordeele der beweging had verklaard; dat men vreesde dat deze opstand met eene algemeene beweging in verband stond, en er te St. Sebastiaan de grootste ongerustheid heerschte.

Eene telegraphische depeche van onzen consul te Malta aan den minister van buitenlandsche zaken, van den 30sten dezer, houdt het volgende:

» De *Oriental* is dezen morgen ten tien ure alhier aangekomen, den kapitein *Broun* aan boord hebbende, met depeches voor de koningin van Engeland.

De Engelschen hebben zich, tusschen den 16den en den 27sten Mei van de voorposten te Canton meester gemaakt. Op het oogenblik dat zij toebereidselen maakten om de stad Canton zelve aan te vallen, hebben de Chinezen gekapituleerd. Zij hebben betaald 6 millioenen dollars (16,200,000 gulden) en het tartaarsche garnizoen heeft de stad ontruimd. De engelsche krijgsmagt is naar Hong-Kong teruggekeerd. Den 18den Julij is de kommodore *James Bremer* te Macao aangekomen, en heeft terstond bevolen dat het eskader naar het noorden moest vertrekken, om naar men zeide Amoy aan te tasten."

Laatstgenoemde plaats ligt op de kust van Fokien, halfweg tusschen Canton en Nankin. Men wil hier dat de Engelschen met den aanval op die plaats de bedoeling zouden hebben om een opstand in de provincie tegen den keizer te bewerken, en het zuidelijk van het noordelijk China af te scheiden.

— Men heeft tijdingen uit Konstantinopel tot den 17den en uit Alexandrie tot den 16den September. Die berigten houden echter weinig nieuws. *Reschid*-pacha, die tot gezant te Parijs benoemd is, zou den 20sten vertrekken en de reis met de stoomboot op den Donau naar Weenen doen.

Uit Alexandrie berigt men, dat de engelsche oostindische kompagnie voorstellen aan *Mehemed*-Ali gedaan heeft voor den vrijen doorvoer van indische koopwaren, tegen betaling van een regt van 12 pCt. Men wist den uitslag van dit aanzoek niet.

— Ter beurze van heden (6 *October*) waren genoteerd: 5 pCt. 114,70; 3 pCt. 79,30; Nap. r. 105; Spanje 22½; Rom. L. 103¾.

Van den 7den. — Eene telegraphische depeche van den onderprefect van Bayonne aan den minister van binnenlandsche zaken van den 5den October behelst het volgende:

» De kapitein-generaal *Ribero* is nog steeds te Pampeluna; de nationale garde is hem gehoorzaam. *O'Donnell* onthoudt zich in het kasteel. Men slaat elkander gade. De generaal *Artigosa* maakt gemeene zaak met hem. Men spreekt van den afval van sommige militairen. Een gedeelte van het garnizoen van Estella en deszelfs chef zouden zich voor *O'Donnell* verklaard hebben. Gisteren is de federale deputatie te Ascoitia bijeen moeten komen."

Het *Journal des Débats* zegt heden het volgende aangaande deze beweging in Spanje:

» De opstand die te Pampeluna is uitgebarsten schijnt vrij ernstig. Wij zouden op dit oogenblik moeijelijk het karakter en de strekking er van kunnen bepalen; maar de beweging schijnt ons echter toe niet van dien aard, dat zij eenen nieuwen burgeroorlog in Spanje zal veroorzaken.

O'Donnell is een man van 35 à 36 jaren, groot van gestalte, krijgshaftig, en van een heftig vastberaden karakter.

Volgens de *Temps* zou men te Barcelona eenigzins voor eene christinische beweging beducht zijn.

— Ter beurze van heden (7 October) waren genoteerd: 5 pCt. 114,95; 3 pCt. 79,60; Nap. r. 105,20; Spanje 21⅞; Rom. L. 103½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den October.

Heden heeft in de groote gehoorzaal van de Koninklijke Militaire Akademie alhier, de plegtige inwijding plaats gehad van het marmeren borstbeeld van den luitenant-generaal *Voet*, in leven directeur der militaire studien in ons vaderland, zijnde een gedenkstuk te zijner eer, thans door zijne erkentelijke leerlingen gesticht, en door dezen aan de Militaire Akademie vereerd, als de meest geschikte blijvende plaats voor hetzelve. Het geheele personeel der Akademie, als ook twee der zonen des overledenen, waren bij de plegtigheid tegenwoordig, welke tevens op daartoe gedane uitnoodiging bijgewoond werd door de voorname militaire hoofden en autoriteiten dezer vesting, en de voormalige zich alhier bevindende leerlingen des overledenen. De plegtigheid werd door den kommandant der Akademie geopend, waarna de hooggeleerde heer *van Bolhuis*, hoogleeraar in de Nederlandsche taal- en letterkunde bij de Akademie, eene uitmuntende rede hield, waarin Z.H.Gel., na den staat van het militaire onderwijs hier te lande in vroegere tijden geschetst te hebben, de groote verdiensten aanwees, die de generaal *Voet*, gedurende een reeks van jaren, onder afwisselende omstandigheden en in onderscheidene betrekkingen, tot in hoogen ouderdom bewezen heeft; voorts eene regtmatige hulde bragt aan 's mans uitstekende bekwaamheden, ijver en zorg in de opleiding der krijgsjongelingschap, en tevens zijn uitmuntend karakter schetste.

Het voormelde marmeren borstbeeld, dat wij reeds bij eene vroegere gelegenheid vermeld hebben als door den bekwamen beeldhouwer *Royer* vervaardigd is, was met deszelfs voet in het midden der zaal, aan de muurzijde, op een grondstuk geplaatst, omgeven door laurierboomen en sierlijk gedrapeerde vlaggen terwijl men op het grondstuk

en ter zijde verdeeld zag al de zinnebeelden van den krijg en der wis- en krijgskundige wetenschappen, gepast en bevallig bij wijze van trophée geplaatst.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag morgen is ingekomen een Koninklijk besluit, waarbij, met intrekking van het vroeger genomen besluit (waarbij de baron van Zuylen van Nyevelt ad interim met de portefeuille van het departement van buitenlandsche zaken is belast) de baron *Huyssen van Kattendijke* tot minister van buitenlandsche zaken wordt benoemd.

Nog is ontvangen een koninklijk besluit, waarbij Z. Exc. de minister van finantien gelast wordt, om, in de beide Kamers der Staten-Generaal, de verdediging van het hoofdstuk der begrooting voor buitenlandsche zaken op zich te nemen.

Beide Koninklijke besluiten worden voor kennisgeving aangenomen.

De beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegrooting, over de jaren 1842 en 1843, worden geopend.

De heer *Bruce* schetst het belangrijke van het onderwerp en van het oogenblik voor den Volksvertegenwoordiger. De voordragt dezer begrooting heeft eenen hoogst ongunstigen indruk op hem gemaakt. Al de ontwerpen, als een zamenhangend geheel beschouwende, betoogt hij: 1°. dat het gezamenlijk cijfer veel te hoog is; 2°. dat de uitgaven door de middelen niet worden gedekt; 3°. dat de vorm der begrooting gebrekkig is; 4°. dat de omstandigheden, waarin men verkeert, de aanneming eener tweejarige begrooting onraadzaam maken, en 5°. dat de wijs, waarop de begrooting is voortgebragt, ongrondwettig is.

Hij zegt wijders, dat men, bij den aanvang van de Nieuwe Regering, verwacht had, dat er een ministerie in den echt constitutionelen zin zou worden daargesteld, dat eensgezind en krachtig werken en niet kalme vastberadenheid de hand aan vele verbeteringen slaan zou. Hij begrijpt niet, hoe mannen van de meest uiteenloopende gevoelens en politieke beginselen tot één gelijk doel kunnen zamenwerken. Hij schrijft daaraan toe de stelselloosheid en wispelturigheid, die hij opmerkt. Dit wakkert het vertrouwen niet aan. Hij vleit zich, dat er spoedig een ministerie in een door hem bedoelden zin optrede. Hij ziet zich dan ook verpligt, de tweejarige begrooting af te stemmen in de hoop, dat, door eene verwerping van dezelve, aan Z. M. het bewijs zal worden geleverd, dat het tegenwoordig bestuur geen vertrouwen bezit, en aldus geene ondersteuning der Kamers kan verwachten. Buitendien, de schikkingen met België zijn nog niet ten einde, en het is dus onraadzaam, alreeds eene blijvende begrooting voor twee jaren toe te staan.

De heer *de Man* brengt de aanspraak van den troon, de redevoering des Ministers van Finantien, het adres der Tweede Kamer van het begin der nu ten einde spoedende zitting bij, ten betooge, dat men alstoen bezuiniging en vereenvoudiging als de grondslagen erkende, waarop het Staatsbestuur verder moest worden ingerigt. Hij kan niet inzien, dat daaraan bij de onderhavige begrooting is voldaan. Hij ziet integendeel nog dezelfde omstandigheden, de instandhouding, ja soms uitbreiding, van kostbare instellingen. De Regering verwijst wel naar de loopende begrooting, doch deze was slechts van tijdelijken aard, een overgangs-maatregel tot eene betere inrigting.

Hij bestrijdt voorts de meening alsof de lasten des volks niet te hoog opgevoerd zouden zijn. Men had verwezen naar een vroeger tijdperk, maar toen waren de levensbehoeften goedkooper en werden de landelijke lasten niet door plaatselijke opcenten opgedreven; maar niet zoozeer de hoegrootheid als de ongelijkheid is het die de spreker in de belastingen opmerkt; hij klaagt over ongelijkmatigheid, onzekerheid en ongenoegzaamheid in de opbrengst.

In de gegevene omstandigheden acht hij eene eenparige begrooting het verkieslijkst; in dat geval wil hij de Regering in redelijkheid ondersteunen, mits deze aan de geuite wenschen gehoor verleene en daarvan doe blijken, door in tijds eene nieuwe tweejarige begrooting aan de Staten-Generaal aan te bieden.

De heer *Gevers*, zal die gedeelten der begrooting afstemmen, welke hem, op zich zelven beschouwd, ongunstig teeschijnen. Eene stelselmatige afkeuring van alle ontwerpen komt hem niet aannemelijk voor. Artikel 123 der Grondwet, dat eene tweejarige begrooting voorschrift, belet hem zulks. Hij had gehoopt, dat de eerste tweejarige begrooting den aanvang van een nieuw finantieel tijdperk en van een ander stelsel ware geweest. Hij is echter in zijne verwachting zeer te leur gesteld. Het bedrag der begrooting is oneindig veel hooger dan vroeger. Neemt men dit voorstel aan, dan begaat men den tweeden stap op eenen verkeerden weg, die veel gevaarlijker dan de eerste zou zijn, omdat daardoor het te hoog opvoeren der staatsbegrooting voor het vervolg zou worden bestendigd. Wat aangaat het cijfer der begrooting, moet de spreker erkennen, dat Z. Exc. de Minister van Finantien de door hem ten vorigen jare afgelegde verklaring, dat de uitgaven voor geene aanzienlijke besparing meer vatbaar waren, maar al te zeer heeft gehouden, zoo zeer zelfs, dat, in plaats dat er bezuinigingen zijn ingevoerd, de uitgaven aanmerkelijk hooger dan voor het loopende jaar zijn opgevoerd. Hij verlangt, dat er bezuinigingen worden ingevoerd, en ziet niet in, dat dit doel niet bereikbaar zou wezen, vooral wanneer er een ministerie wierd daargesteld, dat met kracht en lust handen ineensloeg.

De heer *Verwey Mejan* heeft almede gehoopt, dat er na het einde der geschillen met Belgie, een nieuw tijdvak voor de behandeling der finantiële aangelegenheden des lands zou opdagen. Die hoop en verwachting worden, bij de thans voorgestelde begrooting, pijnlijk teleurgesteld. Hij kan die begrooting niet aannemen, omdat daardoor de toekomst des lands op het spel zou worden gezet. Tot de vaststelling eener zoodanige tweejarige begrooting is de wetgeving niet verpligt. Hij beschouwt de inkrimping en besparing der staatsuitgaven dringend noodzakelijk; uitgaven van weelde, moeten tot betere tijden uitgesteld worden; eene nieuwe inrigting van het bestuur is noodzakelijk; de besparing moet in het groot geschieden eenheid in beginselen, eenheid in werking, behoort er te bestaan bij hen, die het roer van Staat in handen hebben. Zonder die eenheid, is er geene aanzienlijke besparing mogelijk en zal het geknakte vertrouwen ook niet ten volle wederkeeren.

Z. Exc. de Minister van Finantien merkt, in antwoord eener door den vorigen spreker gemaakte bedenking, op, dat de raming der middelen niet hooger is opgevoerd op grond der nieuwe belastingswetten, welke in eene volgende zitting zullen worden voorgedragen, maar wel uit krachte van de werkelijk verhoogde opbrengst der middelen, ten gevolge van in vorige jaren daargestelde wetten, die de beste vruchten opleveren.

De heer *Hooft* kan de begrooting, met uitzondering van eenige weinige hoofdstukken, niet aannemen, omdat 's Rijks uitgaven te hoog zijn opgevoerd. Hij verklaart zich anders tegen eene eenjarige begrooting en tegen de denkbeelden door sommige medeleden wegens de inrigting van het staatsbestuur geopperd. Hij ziet niet gaarne mannen van ervaring als minister aftreden.

De heer *Modderman* erkent de moeijelijkheid van bezuinigingen, maar moeijelijkheid sluit de mogelijkheid niet uit. Bezuinigingen zijn gebiedend noodzakelijk. Hij zal, even als ten verleden jare, tegen verscheidene hoofdstukken moeten stemmen.

De heer *van Panhuys* bestrijdt mede de voordragten in het algemeen. Hij betwijfelt, of de uitgaven door de middelen zullen gedekt worden, en dringt ten sterkste op bezuinigingen aan.

De heer *Gouverneur* verheft zich tegen het zoo hooge cijfer der begrooting. Dit alleen zou hem echter niet beletten een goedkeurend votum aan dezelve te geven, naardien dat cijfer het gevolg van vroegere stelsels en gedragingen is. Hij is echter ook tegen de begrootingswetten, omdat die voor twee jaren aangeboden zijn. Liever had hij gewild, dat zulks voor één jaar ware geschied. Hierin lag niets ongrondwettigs, vermits de bepaling der Grondwet, om de begrooting een [illegible] te bieden, nog niet is ten uitvoer kunnen gelegd worden. [illegible] steeds in een transitoiren toestand; zooveel moet nog geregeld worden [illegible], wanneer er eene begrooting voor één jaar ware voorgesteld, de Regering negen maanden tijds zou gehad hebben voor hare nieuwe voordragten. Er bestonden ook nog andere redenen, waarom het ongeraden was de uitgaven voor twee jaren te bestendigen, gebrek, namelijk, aan eenheid in het bestuur. Wanneer men nu een volgend jaar eene nadere begrooting had aangeboden, zou welligt tijd en gelegenheid aanwezig geweest zijn om die verscheidenheid van inzigten en gevoelens onder de verschillende leden van het ministerie te doen ophouden.

De heeren *van Heloma* en *van Rechteren*, hebben almede de noodzakelijkheid doen zien, dat de staatsbegrooting voor de twee volgende jaren op betere grondslagen worde gevestigd, dat de vestiging van een eensgezind werkend ministerie daartoe leiden kan, dat zulk een ministerie, het vertrouwen der Natie behoort te bezitten, en naar zij hopen, zou verkrijgen, en dat zij de Staatsbegrooting zouden afstemmen, die te hoog in cijfer en niet behoorlijk gedekt was. Met levendige kleuren schetsen zij het hooge belang, dat er voor het Vaderland in gelegen was, om thans de verwezenlijking te erlangen van zoo lang geuite wenschen. Men behoorde zorg te dragen, dat er niet te laat daartoe werd overgegaan.

De heer *Buma* deelt in vele opzigten de bezwaren en bedenkingen van vorige sprekers, en ziet zich alzoo ondanks zich zelven, verpligt, de meeste der voorgestelde ontwerpen af te stemmen.

De voortzetting van de beraadslagingen werd bepaald op heden avond ten 7 ure.

— In de avondzitting van Donderdag zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voortgezet.

De heeren *Luzac*, *van Golstein*, *Luyben*, *van Nes*, *van Dam van Isselt* en *Tromp*, hebben zich nog verklaard voor bezuinigingen en vereenvoudigingen in het Staatsbestuur, voor de aanstelling van een bepaald Ministerie, bestaande uit mannen die eenheid van doel en werking bij klem en kracht paarden. Zij achten dit hoogst noodzakelijk tot herstel van het algemeen vertrouwen, dat thans zeer geschokt was. De heer *Luzac* meende dat de tijd nu eindelijk gekomen was, dat men gevolg moest zien van de frankklinkende woorden en beloften, in vroeger tijd gegeven, en waarvan de vervulling bestendig

was uitgesteld. De Kamer had vroeger, door hare inwilligingen tot het volhardings-stelsel, veel tot verhooging van het begrootings-cijfer bijgedragen. De flaauwhartigheid der Rekenkamer, de werking van het Sijndikaat, onvolledigheid en onjuistheid der begrootingen, hadden het hunne daarbij gedaan. Het vertrouwen op de vorige Regering was dan ook bij aanzienlijken en minderen door dit alles verzwakt geworden. De spreker herinnert het gebeurde met de leeningswet, de gebrekkige grondwet-herzieningen. In hoe verre de ondervonden misrekeningen en teleurstellingen op 's Konings besluit van afstand invloed hebben uitgeoefend, wilde de redenaar niet onderzoeken, zeker is het, dat Z. M. afstand deed en dat er finantiele ongelegenheden waren. Men zag vervolgens, onder de nieuwe Regering, naar verandering en verbetering uit. Die verwachtingen zijn echter verflaauwd. De heer *van Dam van Isselt* meent dat men het voorledene tot les voor de toekomst moet nemen. Hij wil het Vaderland behoeden voor alle nadeelige gevolgen, die de vruchten van tegenwoordige schroomvalligheid zijn. Een zamenhangend homogeen Ministerie wordt daartoe volstrekt vereischt.

De heer *Enschedé* verklaart zich voor de begrooting. Hij kent geene andere, volgens de Grondwet, dan eene tweejarige. Zij kon niet vroeger aangeboden worden dan geschied is. Zij is de eerste tweejarige. Alles kon dus hierin nog niet zoodanig zijn, als velen wenschten. Het hoog bedrag der begrooting moest niet zoozeer tot klagten aanleiding geven; dit vloeit toch daaruit voort, dat de begrooting juister wordt opgemaakt. Men moet besparingen niet overdrijven, niet vergeten dat de voorziening in de renten een aanzienlijk bedrag der inkomsten vordert. Hij neemt den toestand zoo als die is. Men moet trachten dien zoo dragelijk mogelijk te maken, van de toekomst verdere bezuinigingen afwachten. Hij houdt zich niet overtuigd dat de Ministers niet eenstemmig denken.

Zijne Exc. de Minister voor de Marine en Kolonien kan, op het door vele leden gegeven voorbeeld, niet nalaten eenige punten te beantwoorden, welke in den loop der beraadslagingen behandeld zijn, en die, zijns inziens, eigenlijk vreemd zijn aan het onderwerp, dat behandeld wordt, en aan de waarheid. Ten gevolge zijner betrekking deel nemende aan den Kabinetsraad, en aldus wetende wat in die vergaderingen omgaat, heeft hij tot zijne overgroote verbazing in deze Vergadering vernomen, dat in dien Raad geene eenstemmigheid zou bestaan, en dat de volksstem zich voor de vestiging van een zamenstemmend homogeen Ministerie zou verklaren. Hij bemoeit zich niet met de zaken zijner ambtgenooten, die zij onder hunne persoonlijke verantwoordelijkheid tot stand brengen, ingevolge van het bij de Grondwet bepaalde contreseign des Ministers; van vele zaken, door hen behandeld, draagt hij ook geene kennis, maar dit kan hij zeggen, dat omtrent alle zaken, waartoe eenheid wordt gevorderd, en die in een Raad van Ministers worden behandeld, steeds eene gewenschte eenstemmigheid heerscht. Soms heeft er wisseling van gedachten plaats, doch de meest eenstemmige beslissingen worden genomen. Nergens heeft hij het nut van een homogeen Ministerie aangetoond gezien, veel min heeft hij ontwaard dat de stem des volks zich daarvoor verklaard heeft. Wat wordt er toch onder dit gezegde verstaan? Voorzeker toch niet een of ander dagblad. Hij betwijfelt voorts of de daarstelling van zulk een Ministerie wel met de voorschriften der Grondwet overeenstemt.

Zijne Exc. de Minister van Finantien erkent dat het cijfer der begrooting zeer hoog is, maar meent dat het allezins de vergelijking kan doorstaan met dat van vorige tijden. Hij houdt de klagten over de hoogte van dat cijfer dan ook voor zeer overdreven; want de vorige begrootingen waren bij lang zoo volledig niet als de tegenwoordige. Overigens draagt men nog de gevolgen van oorlog en onrust; die kunnen niet op eenmaal weggewischt worden.

De Minister stemt het een groningschen afgevaardigde toe, dat bezuiniging een zeer gemakkelijk woord, maar een hoogstmoeijelijke zaak is. Ook met den besten wil, stuit men telkens op groote moeijelijkheden, op allerlei belangen. Bij het behoud van den tegenwoordigen stand, kunnen besparingen nooit zoo omvattend zijn, als men schijnt te verlangen. Onpartijdiglijk de begrooting nagaande, zal men moeten beseffen, dat de meeste uitgaven slechts luttel vermindering toelaten. Men moet de moeijelijkheden ook niet te zwaar inzien; in vroeger tijd, in 1750 bij voorbeeld, hadden ook met groote finantiële zwarigheden te kampen, die toch in het eind overwonnen werden.

De ramingen zijn gegrond op de bekend gewordene opbrengst der belastingen van het loopend jaar. De Minister erkent de ongelijkmatige werking van vele belastingen. Maar juist tot verbetering daarvan zijn voordragten voorbereid of in behandeling. Ook hij heeft reeds getoond, dat het zijn verlangen is de middel- en lagere klassen te ontheffen. Alle bouwstoffen tot herziening van het belastingstelsel zijn verzameld. Zijne Exc. staat er bij stil, dat er gemeenten zijn die vele opcenten op het gemaal heffen; deze geven nogtans geene aanleiding tot klagten, en waarom dan eenige weinige voor het Rijk? Wat de aanbieding van eene tweejarige begrooting betreft, verleden jaar is het verlangen daartoe in den boezem der Vergadering zelve geuit. Aan de bedoeling der Grondwet wordt thans voldaan.

De aanneming van deze begrooting zal de onzekerheid doen ophouden, die thans zoo ongelukkig bestaat, en de gelegenheid openen tot het daarstellen van wezenlijke en ware verbeteringen voor de toekomst.

Zijne Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken herinnert, dat hij vroeger zeer tegen het volhardingstelsel geijverd heeft. De meerderheid der kamer had daarover lang anders gedacht. De wrange vruchten zag men nu op de begrooting. Het is ongegrond dat er verschil tusschen de Ministers zou bestaan. De vraag, of een bepaald Ministerie zou dienen gevormd te worden, wil hij aan den tijd overgelaten hebben.

Men had de herziening der Grondwet ter sprake gebragt. Hij was ter gelegener tijd voor eene afdoende herziening der Grondwet geweest. Hij gelooft dat die wel eens plaats zal moeten hebben, doch ook hier moet de tijd beslissen. Van de werkzaamheid der Ministers zou in de aanstaande zitting uit vele voordragten blijken. De Minister meent dat, zoo lang men het over de punten niet eens is, geene dergelijke bezuinigingen mogelijk zullen zijn. Men moet daarom zekere bestaande *malaise* niet vermeerderen, en nu niet te ver gaan, terwijl men vroeger al te behoudend geweest is. Wanneer het oogenblik daar zal zijn, zal de Regering hare hand niet terughouden, maar zij zou zich niet op de hoogte harer roeping stellen, door eene onrijpe vrucht aan te bieden. Hij eindigt met te verklaren, dat de Regering de teekenen des tijds blijft gade slaan, maar dat het gunstig oogenblik voor eene nieuwe herziening der Grondwet nog niet is gekomen.

Onderscheidene leden hebben de Ministers beantwoord. De heer *van Dam* meent dat de Minister voor de Marine en de Kolonien, zich ten aanzien der volksstem vergist, en vraagt of Z. Exc. bij zijne rondreis door het Land daarvan de blijken niet ontwaard heeft; welligt is dit toe te schrijven aan den hoogeren stand waarin Z. Exc. geplaatst is. Overigens vermeent de spreker, dat het niet genoeg is, dat de Ministers bij hunne raadplegingen niet oneensgezind zijn, maar men vordert, dat zij eensgezind zijn in gedachten en in werking. De volksstem ontleent hij niet bepaaldelijk aan dagbladen, maar zij openbaart zich overal, en die stem moet worden verhoord. Hij wenscht dat er eensgezindheid zij tusschen Regering en Natie, welke thans niet bestaat. Hij heeft het middel aan de hand gegeven, om het geschokt vertrouwen te herstellen, en in dit gewigtig oogenblik herhaalt hij, op de verantwoordelijkheid, welke op de Ministers rust, dat op hen de schuld zal nederkomen, wanneer niet die rust en tevredenheid zal geboren worden, welke te bereiken zou zijn, indien de Regering slechts een stap wilde doen, door de daarstelling van hetgene zoo nuttig en noodig was. Hij verklaart, dat hetgene hij gesproken heeft, woorden van verzoening waren.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken zegt dat het Ministerie eenstemmig handelt.

De Minister van Marine en Kolonien zegt, dat hij wel eens wel *malaise*, maar geen verlangen naar een homogeen Ministerie heeft ontwaard.

De heer *van Dam* zegt, de Ministers te kunnen beantwoorden, maar in het belang des Lands te zullen zwijgen.

De heer *Warin* prijst deze terughouding, en had die van de zijde der Ministers ook wel verlangd.

Dienvolgens gaat men over tot de stemming over de eerste voordragt, het Huis des Konings betreffende. Deze wordt met 36 tegen 14 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Rechteren, Bruce, van Golstein, Verwey-Mejan, van Nagell, Panhuys, van Dam van Isselt, Luzac, Gouverneur, de Man, Star Busman, van Nes, Warin en van Heloma.

— Gisteren morgen zijn de beraadslagingen over de ontwerpen der begrootingswetten voor 1842 en 1843 voortgezet.

Bij de behandeling van het tweede hoofdstuk, de Hooge Collegien enz., heeft de heer *van Nes* zijne bezwaren doen kennen over de bezoldiging van de leden en den vice-president van den Hoogen Raad, welke laatste *f* 12,000 bedraagt. Hij vermeent, dat die bezoldiging op gelijke hoogte als die van de leden en den president van den Hoogen Raad behoorde te worden gebragt.

De heeren *Bruce*, *van Panhuys* en *Luzac* verklaren, na het gisteren avond door de meerderheid der Kamer genomen besluit, zich daaraan te zullen onderwerpen, en alleen die hoofdstukken te zullen afstemmen, welke zij onaannemelijk achten.

De heer *de Man* spreekt in denzelfden geest als de heer *Bruce*.

De heer *van Golstein* spreekt ook tegen dit ontwerp, uit hoofde van de groote bezoldiging, welke door den vice-president van den Raad van State genoten wordt.

Zijne Exc. de Minister van Finantien heeft het ontwerp verdedigd en de gemaakte bedenkingen beantwoord. De bezoldiging der leden van den Raad van State, vroeger *f* 6000 bedragende, is reeds op *f* 5000 terug gebragt. Het onder-voorzitterschap van den Raad van

State, vroeger door den tegenwoordigen Koning (destijds Prins *van Oranje*) gedurende jaren bekleed, is, sinds Hoogstdeszelfs troonsbeklimming, door Z. M. wederom vervuld geworden, omdat de noodzakelijkheid daarvan gebleken was. Wat aangaat de herziening der Grondwet, herinnert de Minister, dat de Regering zich te dien aanzien geenszins gebonden heeft, dat zij de bestaande Grondwet geenzins bewondert, maar dat zij alle hare voorschriften wil eerbiedigen en getrouw opvolgen.

Ter stemming overgegaan zijnde, is het ontwerp met eene meerderheid van 32 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Rechteren, van Panhuys, Bruce, van Golstein, van Nes, Repelaer, Romme, Buma, Luzac, Modderman, van Heloma, Huydekoper, Star-Busman, de Man, Verwey-Mejan, van Nagell, de Backer, van Meeuwen, Gockinga, Gevers en ....

Ten aanzien van het derde hoofdstuk, het Departement van Buitenlandsche Zaken, hebben de heeren *van Nes* en *Luzac* onderscheiden bedenkingen ingebragt, en, over het algemeen, het overdrevene van dit hoofdstuk, trachten aan te toonen. De heer *Luzac* beklaagt zich, dat het hoofd van het departement, tot hetwelk dit hoofdstuk behoort, niet tegenwoordig is.

De heer *Enschedé* heeft het noodzakelijke aangetoond, dat onze Staat, hoe klein ook, op eene waardige wijze buiten 's Lands worde vertegenwoordigd. Hij zou het hoogst ongeraden achten, ten deze te groote karigheid te betoonen.

Zijne Exc. de Minister van Finantiën heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd en daarbij doen zien, dat dit hoofdstuk allengs groote bezuinigingen heeft ondergaan. Hij betoogde de noodzakelijkheid, dat onze betrekkingen met het buitenland op eene behoorlijke wijze worden verzekerd. Het belang van onzen handel en scheepvaart vordert zulks dringend. In het vervolg zal, bij gepaste gelegenheid, op de invoering van bezuinigingen, ook bij dit hoofdstuk, het oog worden gehouden. Zijne Exc. verklaart, dat de belangen des handels overal worden voorgestaan en behartigd, en dat men, onder anderen, den goeden afzet der oostindische producten tracht te verzekeren. Z. Exc. geeft te kennen, dat de behandeling der buitenlandsche betrekkingen van het groothertogdom Luxemburg niet meer aan den Minister van Buitenlandsche Zaken, maar aan de kanselarij voor de luxemburgsche zaken zijn opgedragen. De Minister geeft eindelijk te kennen dat, gedurende het niet aanwezig zijn eens Ministers van dit departement, het contreseign niet gevorderd is geworden.

Ter stemming overgegaan zijnde, is dit hoofdstuk met eene meerderheid van 30 tegen 24 stemmen verworpen; zoodat Z. M. eerbiedig zal worden [illegible]

[illegible] Hooft, van Rappard, Luyben, van Hemert, Rengers, van Golstein, van Nes, van den Velde, Buma, Luzac, Modderman, van der Gronden, van Heloma, Star-Busman, van den Mortel, de Man, van Akerlaken, Verwey-Mejan, van Nagell, Kniphorst, de Backer, Druyvestein, van Meeuwen, Gockinga, Gevers, van Bleiswijk, de Jonge, Warin en...

Over het vierde hoofdstuk, het departement van Justitie, hebben de heeren *Luyben* en *van Nes* de eerste tegen de tweede voor, het woord gevoerd. Na de beantwoording der gemaakte bedenkingen door Z. Exc. den Minister van Justitie, is het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 37 tegen 17 stemmen.

Tegen hebben gestemd: de heeren van Rechteren, Hooft, Gouverneur, Luyben, van Panhuys, Bruce, van Golstein, Repelaar, Romme, Buma, Luzac, van Heloma, van Akerlaken, Verwey Mejan, Knipheerst, van Bleiswijk en Warin.

Het vijfde hoofdstuk, het departement van Binnenlandsche Zaken, in beraadslaging gebragt zijnde heeft de heer *Luyben* zich daarvoor verklaard. Hij vermeent echter, dat in het vervolg vele uitgaven tot dit departement behoorende, zullen dienen ingekrompen te worden.

De heeren *van Hoorn van Burgh*, *Luzac*, *van Golstein*, *Gevers* en *van Akerlaken* hebben onderscheiden bedenkingen tegen het ontwerp [illegible] hoofdstuk is, huns inziens, voor groote bezuiniging vatbaar. [illegible] schrijft de te kostbare inrigting [illegible] stelsel van centralisatie toe, [illegible] gehandhaafd. Hij bestrijdt het denkbeeld, om eene der hoogescholen af te schaffen.

De heer *van Nes* maakt eenige bedenkingen tegen de voordragt en zal de inlichtingen des Ministers afwachten, alvorens zijne stem te bepalen. Hij vraagt onder anderen, of aan de permanente commissie van het afgeschafte Amortisatie-Syndicaat over eenige verantwoording gevraagd is, of dat men haar tevreden gesteld heeft met al hetgene [illegible] is voortgebragt.

De heer *Romme* houdt eene herziening van de Grondwet, op dit oogenblik, voor gevaarlijk, maar dringt aan op eene milde en vrijgevige uitlegging der Grondwet. Van die mildheid zal onder anderen kunnen blijken bij de aanbieding van nieuwe wetten, betrekkelijk de uitoefening van het stemregt, die in de volgende Zitting te gemoet gezien worden. Hij dringt er op aan, dat daarbij het lot van hen, die het platte land bewonen, voor zooveel de hun toekende staatkundige regten betreft, worde verbeterd.

— Volgens de *Rotterdamsche Courant* zou Z. M. Koning *Willem Frederik* reeds morgen op het Loo verwacht worden.

— Het *Handelsblad* schrijft uit 's Hage van den 7den:

„Het schijnt zeker dat de heer staatsraad *Borrel* met aanneemlijke voorstellen tot regeling onzer finantiele geschillen met Belgie herwaarts komt, en dat het der regering alzoo mogelijk zal zijn het budget met *f* 5,000,000 te ontlasten."

184ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

21e Trekking. N°s. 9751, 19451, 18716, 17154, 9524, ieder een prijs van *f* 1000.
22e —— N°s. 20200, 21518, ieder een prijs van *f* 1000.
23e —— N°. 11867, een prijs van *f* 1000.
24e —— N°. 25680, eene premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *October*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51½, negen zest., ½; dito 5 pCt. 100 negen zest., 1½; Kansbill. 25 drie zest., ¼; Syndic. 4½ pCt. 92⅞; Handelm. 154¼; drie achtste [illegible], negen zest.; Ardoins 19⅝, elf zest.; drie achtste; dito coupon 18½, 18; oude Russen 105½; dito 4 pCt. 86⅞; Ruebels 68⅞.

*** De waarnemende BURGEMEESTER der Gemeente van *Ginneken* en *Bavel* maakt bij deze bekend, dat de *NAJAARSVEE-* en *PAARDENMARKT* alhier op den 15 dezer invalt.

*** Het PLAATSELIJK BESTUUR van *Klundert*, Provincie *Noord-Braband*, maakt bekend dat er binnen die Gemeente, Jaarlijksch twee PAARDEN- en BEESTENMARKTEN zullen gehouden worden, en wel die in het Voorjaar, op den *derden Donderdag in April*, en die in het Najaar op den *tweeden Dingsdag in November*, en dus dit Jaar invalt op den 9den November 1841.

*** De Raad van Administratie der Koninklijke Militaire Akademie, zal op Woensdag den 20 dezer, des middags ten 12 ure, aan den minst-inschrijvenden Aanbesteden:

De levering van de benoodigde hoeveelheid PATENT-OLIJ van de beste qualiteit, gedurende het tijdvak van 1 November aanstaande tot den 31 October 1842, zullende ongeveer Vijftig Nederlandsche Vaten bedragen.

De billetten van inschrijving kunnen tot op den dag der Aanbesteding in eene daartoe bestemde Bus gestoken, en van de Conditien [illegible] het Bureau van den Raad voornoemd.

BREDA, 6 Oct. 1841.

MANUFACTUREN.

Met primo November aanstaande zal het MAGAZIJN van MANUFACTUREN in de Veemarktstraat alhier, *geopend* worden, en ruim voorzien zijn van alle WINTER-ARTIKELEN, benevens ook eene ruime sorteering der NIEUWSTE PARIJSSCHE MODES voor DAMES.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid dit voorloopig te annonceeren en zal door eene accurate Bediening en ten civielste gestelde Prijzen zich het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers trachten waardig te maken.

Wm. MORLEIJ.

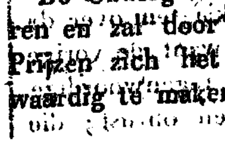

POSTWAGEN-ONDERNEMING.

NIEUWE DIENST.

De Ondergeteekenden hebben de eer het Reizend Publiek te verwittigen, dat zij ten gevolge eener ministeriele dispositie dd. 2 October 1841, de vergunning hebben bekomen tot eene ineensmelting hunner Dienst en die van P. M. ZERENTVELD, doch onder dezelfde Firma blijvende, en dat de uren van vertrek en aankomst op Dingsdag den 12 October zijn bepaald:

Van *Breda*, des morgens ten *half zes* ure, en van *Sleeuwijk*, des voormiddags ten *half twaalf* ure, tegen de volgende

VRAGTPRIJZEN:

Van *Breda* tot *Oosterhout*	. . . . . .	*f* 0,60.
„ „ *Raamsdonk*	. . . . . .	„ 1,00.
„ „ *Sleeuwijk*	. . . . . .	„ 1,80.
Van *Sleeuwijk* tot *Raamsdonk*	. . . . . .	„ 1,00.
„ „ *Oosterhout*	. . . . . .	„ 1,30.
„ „ *Breda*	. . . . . .	„ 1,80.

SLEEUWIJK, 8 October 1841.

W. SPRENGER & Co.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.